

मस्तिष्कमा लाग्ने चोटपटकका प्रकारहरू

Types of Brain Injury

The bones of the skull are hard to protect the brain. When your head is hit or moved with force, the brain is injured when it moves at a different speed than the skull. The brain or a part of the brain can be bruised, stretched or torn to cause bleeding.

A person may have one or several types of brain injury. Recovering from a brain injury can take a long time. Read on to learn about the different types of brain injury.

Concussion

A concussion is the most common type of traumatic brain injury. It results from a fall or hit to the head that causes the brain to twist and turn inside the skull.

A concussion may cause bruising, bleeding or swelling of the brain. A skull fracture may occur along with a concussion.

A concussion is normally not life-threatening, but it can be serious. If your signs get worse after 7 to 10 days, see your health care provider. Medicines may be used to treat dizziness or headache, but time and rest is needed most for brain healing.

Contusion

Contusion means bruise. When the head is hit, the brain moves back and forth inside the skull. When the brain is pushed up against the ridges and sides of the skull, bruising to the brain can occur.

मस्तिष्कको सुरक्षा गर्नको लागि खोपडीका हड्डीहरू कठोर हुन्छन्। जब तपाईंको टाउकोमा बलपूर्वक प्रहार हुन्छ वा यसको कारण टाउको चलायमान हुन्छ, तब मस्तिष्कमा चोट लाग्छ किनभने त्यस स्थितिमा यसको र खोपडीको गति भिन्ना-भिन्नै हुन्छ। मस्तिष्क वा मस्तिष्कको हिस्सा चोटग्रस्त हुन सक्छ, तन्किन सक्छ वा फाटिन सक्छ जसले गर्दा रक्तस्राव हुन सक्छ।

व्यक्तिको मस्तिष्कमा एक वा कैयौं प्रकारको चोट लाग्न सक्छ। मस्तिष्कको चोट निको हुनको लागि धेरै समय लाग्न सक्छ। मस्तिष्कमा लाग्ने विभिन्न प्रकारका चोटहरूबारे जान्नको लागि निम्न सामग्रीहरू पढ्नुहोस्।

कन्कसन (कुनै वस्तुको धक्काबाट लाग्ने चोट)

कन्कसन मस्तिष्कलाई आघात पुर्याउने चोटको सर्वाधिक आम प्रकार हो। लडेको वा टाउकोमा प्रहारको कारणले खोपडी भित्र मस्तिष्क बटारिएको अनि घुमेको खण्डमा यस्तो हुन्छ।

कन्कसनले गर्दा मस्तिष्कमा चोट लाग्न सक्छ, रक्तस्राव हुन सक्छ वा त्यो सुन्नित्त सक्छ। कन्कसनका साथ खोपडी भाँचिन पनि सक्छ।

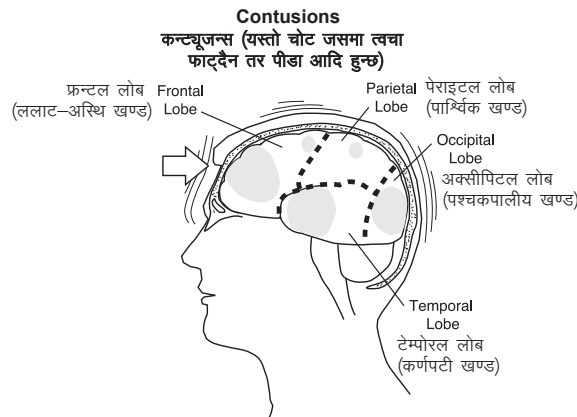
सामान्यतया कन्कसनले ज्यानमाथि जोखिम पुर्याउँदैन, तर यो गम्भीर हुन सक्छ। यदि 7-देखि 10 दिनहरू पश्चात् तपाईंको अवस्था झन-झन बिग्रिएर गयो भने, आफ्नो स्वास्थ्य सेवा प्रदायकसित सम्पर्क गर्नुहोस्। रिंगटा लागेको वा टाउको दुखेको उपचार गर्नको लागि औषधिहरूको उपयोग गर्न सकिन्छ, तर मस्तिष्कको चोटलाई निको पार्नको लागि समय र आरामको आवश्यकता सबैभन्दा अधिक हुन्छ।

कन्ट्यूजन (त्वचा नफाटिने तर पीडा आदि हुने चोट)

कन्ट्यूजन भनेको एक थरीको चोट नै हो। जब टाउकोमा प्रहार हुन्छ, तब खोपडी भित्र मस्तिष्क अगाडि र पछाडि हल्लिन्छ। जब मस्तिष्क खोपडी भित्र उठेका साँघुरा हिस्साहरू वा किनारहरूसित ठोक्किन्छ, तब मस्तिष्कमा चोट लाग्न सक्छ।

Because a big force is needed to create a contusion, the person may also have other brain injuries.

It often takes a long time for the person to recover from this injury. The location of the contusion and the amount of damage impacts recovery time.

कन्ट्युजन उत्पन्न हुनको लागि विशाल बलको आवश्यकता पर्ने हुनाले, यस्तो हुँदा व्यक्तिलाई मस्तिष्कमा अन्य चोटहरू पनि लागेको हुन सक्छ।

प्रायःजसो, यो चोटबाट निको हुनको लागि व्यक्तिलाई धेरै समय लाग्छ। निको हुने समय कन्ट्युजनको स्थान अनि क्षतिको परिमाणमाथि निर्भर गर्छ।

Hematoma

A hematoma is a form of brain injury that involves a blood collecting around the brain.

Hematoma may develop right after a brain injury or later. There are different types of hematoma, depending on where the blood collects.

- Epidural hematoma – the outer layer of the brain between the brain and skull
- Subdural hematoma – the middle layer of the brain
- Intracerebral hematoma – the inside part of the brain

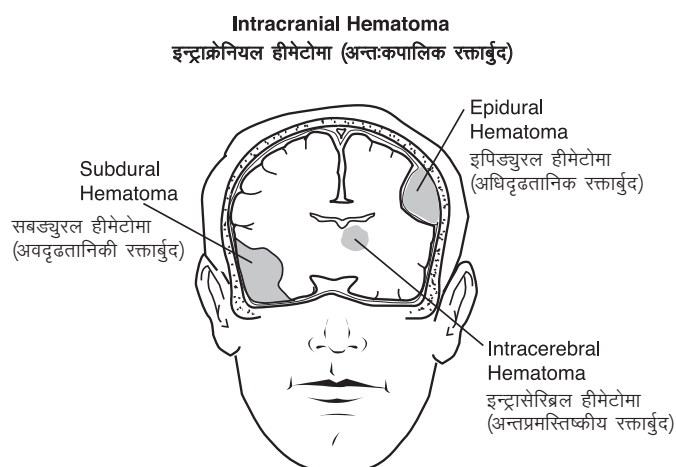
Treatment of a hematoma may include surgery to remove it. Recovery depends on how serious it was and is there were other injuries with it.

हीमेटोमा (रक्तार्बुद)

हीमेटोमा मस्तिष्कको चोटको एक प्रकार हो जसमा मस्तिष्कको वरिपरि जमिएको रगतको पिण्ड बनिन्छ।

हीमेटोमा मस्तिष्कमा चोट लागेको तत्काल पश्चात् वा केही समयपछि हुन सक्छ। हीमेटोमा विभिन्न प्रकारहरूका हुन्छन्, जो रगत जमिएको स्थानमाथि निर्भर गर्छ।

- इपिड्युरल हीमेटोमा – मस्तिष्क र खोपडी बीच मस्तिष्कको बाह्य तह
- सबड्युरल हीमेटोमा – मस्तिष्कको मध्य तह
- इन्ट्रासेरीब्रल हीमेटोमा – मस्तिष्कको आन्तरिक हिस्सा

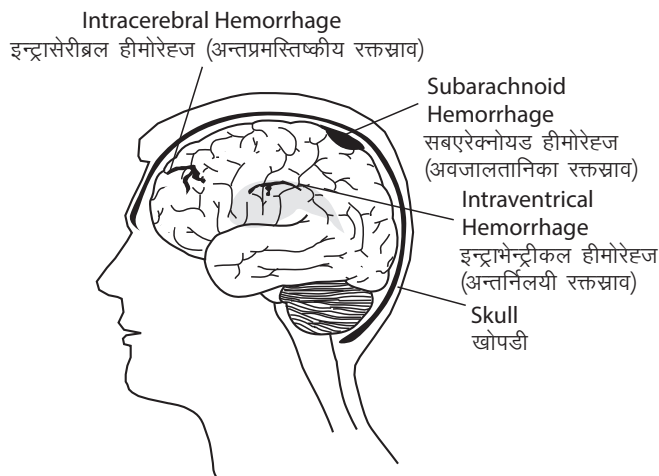
हीमेटोमाको उपचारमा शल्यचिकित्सालाई सामेल गर्न सकिन्छ जसको सहायताले रक्त-पिण्डलाई निकालिन्छ। निको हुने प्रक्रिया यसको गम्भीरता साथै योसित अन्य चोटहरू लागेको थियो वा थिएन, त्यसमाथि निर्भर गर्छ।

Cerebral Hemorrhage

This means bleeding in the brain. There are different types of hemorrhages, depending on where the bleeding is.

- Over the outer surface of the brain, called subarachnoid hemorrhage
- Into the spaces of the brain or ventricles, called intraventricular hemorrhage
- Into the brain tissue, called intracerebral hemorrhage

Treatment depends on how serious it is and where the bleeding is. It may include surgery and medicines. Recovery depends on how severe the bleeding is and whether there are problems from the bleeding.

सेरीब्रल हीमोरेहज (प्रमस्तिष्कीय रक्तस्राव)

यसको अर्थ मस्तिष्कमा रक्तस्राव हुनु हो। हीमोरेहज (रक्तस्राव) विभिन्न प्रकारहरूका हुन्छन्, जो रक्तस्राव भएको स्थानमाथि निर्भर गर्छ।

- मस्तिष्कको बाह्य सतह हो भने, त्यसलाई सबएरेक्नोयड हीमोरेहज (अवजालतानिका रक्तस्राव) भनिन्छ।
- मस्तिष्कका खाली स्थान वा खोक्रो हिस्साहरूमा हो भने, त्यसलाई इन्ट्राभेन्ट्रीक्युलर हीमोरेहज (अन्तर्निःस्रावी रक्तस्राव) भनिन्छ।
- मस्तिष्कका ऊतकहरूमा हो भने, त्यसलाई इन्ट्रासेरीब्रल हीमोरेहज (अन्तःमस्तिष्कीय रक्तस्राव) भनिन्छ।

उपचार यसको गम्भीरता तथा रक्तस्राव भएको स्थानमाथि निर्भर गर्छ। यसमा शल्यचिकित्सा र औषधिहरू सामेल हुन सक्छ। निको हुने प्रक्रिया रक्तस्रावको प्रचण्डता अनि रक्तस्रावको कारणले अन्य समस्याहरू उत्पन्न भएका छन् वा छैनन्, त्यसमाथि निर्भर गर्छ।

Lack of Oxygen - Anoxia

Injury to the blood flow of the brain may cause anoxia (an-ox-ee-a) or a lack of oxygen to the brain. Any injury to the blood flow of the brain that decreases oxygen can cause brain damage. This includes heart attack, stroke, drowning or injuries with blood loss.

Treatment of anoxia includes supporting breathing and blood pressure, medicine and treating the cause of anoxia, if possible.

There may be problems such as loss of memory, changes in behavior, problems with speech or seizures. With severe anoxia, a long-term coma or brain death may occur.

अक्सिजनको कमी – एनोक्सिया (अनाक्सिता)

मस्तिष्कमा रगत पुर्याउने प्रणालीमा चोट लागेको कारणले एनोक्सिया (अनाक्सिता) हुनसक्छ जसलाई मस्तिष्कमा अक्सिजनको कमी हुनु पनि भन्न सकिन्छ। मस्तिष्कमा रगतको प्रवाह सुनिश्चित गर्ने प्रणालीमा लागेको अक्सिजनको कमी उत्पन्न गर्ने कुनै पनि चोटले मस्तिष्कलाई क्षति पुर्याउन सक्छ। यसमा हृदयाघात, स्ट्रोक (पक्षाघात), डुबन वा रगतको क्षति गराउने चोटपटकहरू सामेल छन्।

एनोक्सियाको उपचारमा श्वास-प्रश्वास र रक्तचापलाई समर्थन पुर्याउने सेवा, औषधि तथा सम्भव छ भने, एनोक्सियाको कारणको उपचार सामेल छन्।

त्यहाँ स्मरण शक्ति गुमाउनु, व्यवहारमा परिवर्तन, बोल्नमा कठिनाई वा सीजर (रोगको एकासिस आक्रमण) जस्ता समस्याहरू हुन सक्छन्। प्रचण्ड एनोक्सिया (अनाक्सिता)-को कारणले गर्दा लामो समयसम्म कोमा (गहन मूर्च्छा) अथवा ब्रेन डेथ (मस्तिष्कको कार्य रोकिनु) हुन सक्छ।

Diffuse axonal injury (DAI)

An injury where the brain slides back and forth inside the skull, causing the brain's nerves to be stretched or torn. Damage to the brain may be widespread. When the nerves are torn, they die. It is a moderate to severe form of brain injury.

The recovery process can take a long time. The person with this injury may be in a coma for months.

Talk to your doctor or nurse if you have any questions or concerns.

विस्तारित अक्षतन्तु चोट (DAI)

यस्तो चोट जसले गर्दा मस्तिष्क खोपडी भित्र अगाडि र पछाडि हल्लिन्छ अनि परिणामस्वरूप, मस्तिष्कका तन्त्रिकाहरू तन्किन वा च्यातिन सक्छन्। मस्तिष्कलाई व्यापक क्षति पुग्न सक्छ। जब तन्त्रिकाहरू च्यातिन्छन्, तब तिनीहरू मर्छन्। यो मस्तिष्कको चोटको ठीकैकोदेखि प्रचण्ड प्रकार हो।

निको हुने प्रक्रियाले लामो समय लिन सक्छ। यस्तो चोट लागेको व्यक्ति महिनासम्म कोमा (गहन मूर्च्छा)-को अवस्थामा रहन सक्छ।

यदि तपाईंसित कुनै प्रश्नहरू वा सरोकारहरू छन् भने आफ्नो डक्टर वा नर्ससित कुराकानी गर्नुहोस्।